

Orbán Endre:
Miért tenném ki az Uniós zászlót az Országgyűlés épületére?

Szerkesztőtársam írására¹ több médium felkapta a fejét és hirtelen érdeklődni kezdett, miért nincs kint az Uniós zászló az Országgyűlés épületén. Az index.hu,² illetve a Magyar Narancs³ megkeresésére az Országgyűlés Hivatala már válaszolt is. A pillanatnyi tematizálás egyelőre nem hozott változást, azaz az Országgyűlés épületére továbbra sem tűzik ki a közös projektünk zászlaját. Való igaz, erre nincs semmiféle közjogi kötelezettség, azonban talán mégis szólhat egy-két erős érv a zászló kitétele mellett.

Egy közjogi érv

Az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében (...) az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja.” Majd a (3) bekezdés szerint „Az Európai Unió joga - a (2) bekezdés keretei között - megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt.”

Ez a magatartási szabály pedig nem más, mint azok a jogalkotási aktusok, melyeket az Unió keretében a többi tagállammal közösen hozunk, azaz amelyek Unió nélkül hazai törvényi vagy rendeleti formában kerülnének szabályozásra. Az E) cikk tehát arról tanúskodik, hogy Magyarország, mint ahogy a többi tagállam is, Országgyűlési kompetenciákat ruházott át egy államok fölötti entitásra, azaz **az Országgyűlés egyes jogköreit itthon a Házban, másokat pedig többféle delegációs láncolatokon keresztül Brüsszelben gyakorolja**. Mindez a szuverenitás Európai Unióra történő részleges átruházását (*transfer*), de legalábbis ráruházását (*confer*), illetve együttes gyakorlását jelenti.⁴ Ennek fényében az EU zászló kitétele annak a jelzése lehetne, hogy az EU-ban született döntések a mi döntéseink is, illetve az amelletti tanúságtétel, hogy az EU mi vagyunk. **Nincs olyan, hogy Magyarország és az EU**, mivel ez egy fals szembeállítás. Ha bármilyen konfliktus fel is merül, az csakis az Unió saját kompetenciái felett örökődő egyik szerv, a Bizottság, és a tagállam vitája, amely végsősoron a független Bíróság előtt kerülhet rendezésre.

Egy szimbolikus érv

Jelentős kérdésnek érzem továbbá a kitűzött székely zászló szimbolikus súlyát. E tekintetben ugyanis nem lehet elmenni a zászló kontextusának kérdése mellett. Jelenleg egyedül a magyar zászló áll a szomszédságában, amely a szolidaritás kifejezésén túl

¹ Nagy Gergő: *Hova tűnt az Európai Unió zászlója?* Ld. Jelenlegi lapszámunkban.

² *Kövér nem teszi ki az uniós zászlót a Parlamentre:* http://index.hu/belfold/2014/05/13/kover_nem_tesz_ki_az_unios_zaszlot_a_parlamentre/ (Letöltve: 2014.10.28.).

³ Zsidai Péter: *Kövér nem tűz EU-zászlót a Parlamentre.* <http://magyarnarancs.hu/belpol/kover-nem-tuz-eu-zaszlot-a-parlamentre-90025> (Letöltve: 2014.10.28.).

⁴ Drinóczi Tímea: *A párbeszéd hatása az állami szuverenitásra.* *MTA Law Working Papers*, 2014/27. Elérhető: http://jog.tk.mta.hu/uploads/files/mtalwp/2014_27_Drinoczi.pdf (Letöltve: 2014.10.28.).

lehetőséget teremt arra, hogy azt a román fél szimbolikus belpolitikai beavatkozási kísérletként interpretálja. Mit változtatna ezen az uniós zászló? Hát elég sok mindent. Először is hitelesítené az Országgyűlés Hivatala által kiadott közlemény retorikáját. Az ugyanis miközben jogszabályi kifogásokra alapozva elutasítja az Uniós zászló kitűzését, a székely zászló ügyében pontosan az európai értékrend autoritására hivatkozik ("...a székely zászló mindaddig lobogni fog a homlokzaton, amíg Romániában jogellenesen és az európai szellemiséggel ellentétes módon tiltják és büntetik a székely zászló használatát.").

Ennek megfelelően az uniós zászló azt reprezentálná, hogy hiszünk a szabadságra, emberi jogokra, pluralizmusra és – ahogy magyar kezdeményezésre bekerült az EU értékei közé - a kisebbségi jogok tiszteletére épülő Európában.⁵ Ebben az értelmezési keretben annak az **Európának a zászlója, amelyhez 2004-ben 83.76%-os,⁶ teljesen arányos többségű népszavazási háttérrel csatlakoztunk**, arra emlékeztetheti a szomszédos államokat is, hogy vannak bizonyos értékek, standardok, amelyeket tiszteletben kell tartaniuk. **Az Uniós zászló tehát felerősítené a székely zászló üzenetét** és azt közvetítené (amit egyébként a hazai kisebbségek államalkotó tényezőként való elismerése is közvetít), hogy mi, modern, nyugatias gondolkodók természetesnek tartjuk a kisebbségi jogok intézményes védelmét és ebben az értelmezési keretben értetlenül szemléljük, ha egy állam, amely szintén az Európai Unió tagja (vagy éppen azzá szeretne válni) mégis tekintettel a területén élő kisebbségi csoport követeléseire. Sőt, ez az a pont, ahol a tavaszi koppenhágai dilemma is új értelmezési árnyalatokat nyerhet: igenis legyen utólagos koppenhágai ellenőrzés, sőt az végre kéresek számon a régi tagállamokon, az Unió alapítóin is. A fókusz pedig az kell legyen, hogy az Unió értékei közé sikeresen belobbizott kisebbségi jogok tiszteletben tartása számonkérhető legyen a koppenhágai ellenőrzés során is, és így talán a kisebbségek létét tagadó franciák és a tőlük inspirálódók is gondolkodóba eshetnek.

A helyzet érdekessége egyébként az, hogy éppen a fent jelzett a jelentéstöbbletet hangsúlyozta a miniszterelnök legutóbbi nyilatkozata is, mely sajtóértesülések szerint kisebb diplomáciai bonyodalmat okozott.⁷ Pedig, ha az érzékeny ukrán kontextustól eltekintünk, a miniszterelnök nem mondott egyebet, minthogy európai kérdésnek tekinti a kisebbségek jogainak tiszteletben tartását. Miközben az emellett demonstrációként került ki a székely zászló, ennek a miniszterelnöki, Európára támaszkodó állásfoglalásnak a legitimitását erősítené az Uniós zászló kitétele is. Lehet, hogy az Országgyűlés Hivatala megfontolhatná a miniszterelnök értelmezési keretét?

⁵ „Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.” EUSZ 2. cikk.

⁶ Országos Választási Iroda: *A 2003. április 12-i népszavazás összesített adatai*. Elérhető: <http://www.valasztas.hu/nepszav03/hu/index.html> (Letöltve: 2014.10.28.).

⁷ *Orbán: Ukrajnának tiszteletben kell tartania a közösségi jogokat!* http://index.hu/kulfold/2014/05/15/orban_ukrainanak_tiszteletben_kell_tartania_a_kozossegi_jogokat/ (Letöltve: 2014.10.28.).